

Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава. ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 3 (59), с. 23 – 31.

3. Погребняк В. (2013). Міжнародна концепція полікультурного виховання. *Педагогіка вищої та середньої школи. Зб. наук. пр. Криворізьк. нац. ун-ту. Кривий Ріг, 37, с. 359 – 363.*

4. Погребняк В. (2015). Пошуки педагогами Канади сутності демократичної громадянськості: від поінформованості до активної участі. *Педагогічні науки. Зб. наук. пр. Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава. ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 64, с. 40 – 44.*

5. Погребняк В. (2019). Формування демократичної громадянськості майбутнього вчителя початкової освіти. *Прогр. навч. дисц. для здобув. освітн. рівня бакалавра. Полтава. ПНПУ ім. В. Г. Короленка.*

Порутчик О. В.,

здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,

Науковий керівник: Починок Є. А.,

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглянуто проблему професійної готовності майбутніх учителів до використання інноваційних ігрових технологій у процесі навчання молодших школярів. Охарактеризовано структурні компоненти професійної готовності

вчителя в контексті сучасного освітнього простору. Проаналізовано ефективність педагогічної творчості та застосування інноваційних ігрових технологій у роботі з молодшими школярами.

Ключові слова: професійна готовність, компоненти професійної готовності, педагогічна творчість, навчально-ігрові технології.

Модернізація системи початкової освіти в Україні детермінує необхідність застосування нового підходу, насамперед, до професійної підготовки вчителя початкових класів. Майбутні педагоги мають стати рушійною силою трансформації освітнього процесу від традиційної до інноваційної моделі, орієнтованої на розвиток уміння мислити та вирішувати творчі завдання у нестандартних життєвих ситуаціях. Фахова підготовка вчителя початкової школи передбачає спрямованість на пошук та використання у своїй професійній діяльності таких технологій навчання, які б задовольняли потреби учнів та відповідали вимогам сучасності й освітній меті. Серед таких технологій особливе місце посідають навчально-ігрові технології, які поєднують у собі елементи пізнання та творчої діяльності. Унікальність гри дає можливість дитині почуватися вільно та не боятися робити помилки, що є важливою умовою розвитку всебічно розвиненої сучасної особистості.

Відтак необхідність відходу від формалізму в початковій освіті та спрямованість на розвиток критичного мислення і творчості особистості школяра зумовлює **актуальність** вивчення проблеми професійної готовності майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних ігрових технологій.

Мета дослідження – з'ясувати особливості та характеристики структурних компонентів професійної готовності майбутніх учителів до застосування інноваційних ігрових технологій навчання молодших школярів.

Питання професійної готовності та формування особистості майбутнього вчителя початкових класів стало предметом психолого-педагогічних досліджень

таких науковців, як О. Абдуліна, В. Белозерцев, А. Бойко, О. Мороз, Л. Нечепоренко, А. І. Підласий, І. Прокопенко, О. Савченко, В. Сухомлинський, М. Стельмахович, К. Ушинський та інші. Дидактичні можливості ігрових технологій та особливості підготовки майбутніх учителів початкових класів до їх використання в освітньому процесі початкової школи висвітлені в працях В. Бикова, Б. Года, М. Гриньової, А. Коломієць, М. Лещенко, О. Мельник, Л. Тимчук тощо.

Н. Казакова [1, С. 79] дефінує поняття «навчально-ігрові технології» як послідовність дій педагога за зразком, розробку, підготовку гри, залучення учнів до ігрової діяльності, здійснення самої гри, підбиття підсумків і результатів ігрової діяльності. Дослідниця зазначає, що навчально-ігрові технології характеризують принципи системності, універсальності, функціональної визначеності, процесуальної орієнтованості, проектності, рефлексивності, перспективності тощо. Це доводить необхідність та результативність їх впровадження в освітній процес початкової школи, а відтак – зумовлює потребу в якісній підготовці майбутніх педагогів.

Під професійною готовністю педагога А. Струк [4, С. 175], розуміє наявність у нього спеціальних знань, умінь, навичок, необхідних для здійснення своєї професійної діяльності.

М. Марко визначає розглядає професійну готовність вчителя як інтегративну характеристику особистості, в структуру якої входять мотиви діяльності, цілі діяльності, інформаційна основа діяльності, програма діяльності, блок прийняття рішення і підсистема професійно важливих якостей особистості.

Сам процес підготовки майбутнього вчителя на сучасному етапі умовно поділяють на такі основні компоненти: загальна підготовка (методологічно-розвиваюча); спеціально-професійна (психолого-педагогічна,

методична); особистісна підготовка (самовиховання особистості майбутнього педагога, його самовизначення) [4, С. 267].

На основі аналізу науково-педагогічної літератури можемо говорити про те, що **професійна готовність майбутнього педагога** до застосування навчально-ігрових технологій у початковій школі є синтезом ігротехнічних теоретичних знань та практичних умінь, а також особистісних характеристик, що забезпечують ефективну та результативну реалізацію ігрових технологій в освітньому процесі

Погоджуємося із думкою М. Марко [3], яка відносить до **структурних компонентів** готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування навчально-ігрових технологій такі складники:

- мотиваційний компонент (морально-психологічна готовність майбутнього педагога до професійної діяльності);
- когнітивний компонент (сукупність ціннісних орієнтацій та педагогічних цінностей);
- операційний компонент (сукупність загальнопедагогічних, методичних і спеціальних (ігротехнічних) умінь).

Найбільшого значення в структурі готовності майбутнього педагога саме до застосування навчально-ігрових технологій відіграє останній операційний компонент, адже полягає в діяльнісному характері особистісних якостей вчителя та визначає ефективність всього процесу використання зазначених технологій.

Отже, процес застосування інноваційних ігрових технологій у початковій школі потребує ґрунтовної підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності. Професійна готовність педагога є складним структурним утворенням та вимагає розвитку професійно важливих якостей особистості. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у визначенні педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних ігрових технологій.

Список використаних джерел

1. Казакова Н. Використання ігрових технологій у позакласній виховній роботі початкової школи / Н. Казакова // *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. № 9 (93). С. 76 – 86.
2. Калита Н. Підготовка вчителя початкової школи в контексті сучасних освітніх парадигм / Н. Калита // *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 14. С. 265 – 269.
3. Марко М. Визначення структурних компонентів готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування навчально-ігрових технологій / М. Марко // *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*. 2017. № 7 (15). С. 49 – 53.
4. Струк А. Сутність професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів / А. Струк // *Педагогічні науки. Збірник наукових праць*. 2018. Том 1. Випуск LXXXIII. С. 173 – 176.

The problem of professional training of future primary school teachers to use innovative game technologies

Summary. The article considers the problem of professional readiness of future teachers to use innovative game technologies in the process of teaching junior high school students. The structural components of teacher professional readiness in the context of modern educational space are characterized. The efficiency of pedagogical creativity and application of innovative game technologies in work with junior schoolchildren is analyzed.

Key words: professional readiness, components of professional readiness, pedagogical creativity, educational and game technologies